

Nikâh Ve Aile Mahremiyeti

Gönderen Kadir Hatipoglu - Temmuz 25 2019 03:00:00

وَإِمَاِكُمْ إِن
يَكُونُوا
فُقَرَاء
يُغْنِهِمُ
اللَّهُ مِن
فَضْلِهِ
وَاللَّهُ
وَاسِعٌ
عَلِيمٌ Aranızdaki bekârları,
kölelerinizden ve cariyelerinizden elverişli olanları evlendirin. Eğer bunlar fakir iseler, Allah
kendi lütfu ile onları zenginleştirir. Allah, (ütfu) ge niş olan ve (her şeyi) bilendir. (Nur,
24/32) Peygamberler Evlenerek Topluma Örnek Olmuşlardır:
وَلَقَدْ
أَرْسَلْنَا
رُسُلاً مِّن
قَبْلِكَ
وَجَعَلْنَا
لَهُمْ
أَزْوَاجاً
وَذُرِّيَّةً … “Andolsun senden önce de peygamberler gönderdir ve onlara da
eşler ve çocuklar verdik…” (Ra’d, 13/38) Rasulullah (sav) buyurdular ki:
“Dört şey vardır, bunlar geçmiş peygamberlerin sünnetlerindendir: Haya,
koku sürünme, evlenme, misvak kullanma.”(Tirmizî, Nikah
1,(1080 Hz. Aïşe’nin naklettiği bir hadiste şöyle
buyurulmuştur: “Nikâh benim sünnetimdir. Kim benim sünnetimden
yüz çevirirse, benden değildir. Evleniniz. Çünkü ben kıyamet
gününde diğer ümmetlere karşı sizin çoğunluğunuza
övüneceğim. Kimin evlenmeye gücü yeterse evlensin evlenme
gücü bulunmayan da oruca devam etsin. Çünkü oruç onun
için (harama karşı) bir kalkandır.” (İbn Mace, Nikâh, 1/1919) Evet, aile
nikâh ile kurulur, evlenmeyen kimse bu kurumdan yoksun kalır. Evlenmemeyi ve aile
kurmamayı fazilet saymak yanlıştır, Peygamberimizin sünnetine aykırıdır. Nikâh, her ne
kadar medenî bir sözleşme ise de bir yönü ile ibadettir. Aile Kurulurken
Eşlerin Birbirlerini Seçmesi Önemlidir. Peygamberimiz bu konuda bir uyarıda
bulunuyor ve eşlerde tercih edilmesinde yarar olan özelliğe dikkatimizi çekiyor.
Şöyle buyuruyor: Ebu Hureyre (r.a) anlatıyor: "Rasulullah (sav) buyurdular ki: "Kadın
dört hasleti için nikâhlanır: Malı için, nesbi (asaleti) için,
güzelliği için, dini için. Sen dindar olanı seç de huzur bul.”
(Buharî, Nikah 15; Müslim, Rada 53, (1466); Ebu Davud, Nikah 2, (2047)
Peygamberimiz kadını, bu dört özelliğe çok önem veriyor. Karı ile
Kocanın Hakları ve Görevleri Vardır Nitekim Kur'an-ı Kerim'de: “ …
وَلَهُنَّ
مِثْلُ
الَّذِي

عَلَيْهِنَّ
بِالْمَعْرُوفِ …” “Erkeklerin kadınlar üzerindeki hakları gibi kadınların da erkekler üzerinde birtakım iyi davranışa dayalı hakları vardır.”
 (Bakara, 2/228) buyurmuştur. Peygamberimiz de şöyile buyurmuştur: Rasulullah (sav) buyurdular ki: "Bilesiniz, kadınlarınız üzerinde hakkınız var, kadınlarınızın da sizin üzerinizde hakkı var. Onlar üzerindeki hakkınız, yatağınıizi istemediklerinize çığnetmemeleridir. İstemediklerinizi evlerinize almamalarıdır. Bilesiniz onların sizin üzerinizdeki hakları, onlara giyecek ve yiyeceklerinde iyi davranışmanızdır." (Tirmizî, Tefsir Tevbe, (3087) Peygamberimiz Veda Haccında bir konuşma yapmış, önemli konulara temas etmiştir. Hadis ve tarih kitaplarında yer alan bu konuşmanın bir bölümünü karı-koca haklarına ayırmış ve şöyile buyurmuştur:
“Ey insanlar! Kadınların haklarına riayet etmenizi ve bu hususta Allah'tan korkmanızı size tavsiye ederim. Siz kadınları Allah emaneti olarak aldınız. Onların iftet ve ismetlerini Allah adına söz vererek helal edindiniz. Sizin kadınlar üzerinde haklarınız, onların da sizin üzerinizde hakları vardır.” (Tirmizî, Tefsir Tevbe, (3087) Muaviye b. Hayde'den rivayet olunduğuna göre şöyile demiştir: “Ya Resulallah kadınlarımızın bizim üzerimizdeki hakkı nedir? Dedim. Yediğin gibi onu da yedirmek giydiğin gibi onu da giydirmek ve yüzüne vurmamak, onu kötülememek, bir de darılıp ayrı yatmaya mecbur kaldığında onu ancak ev için de yapmaktadır.” (Ebu Davut, Nikah, 12) AİLE MAHREMİYETİ Mahremiyet, yasaklılık haline denir. Bir anlamda dokunulmazlık da diyebiliriz. Haram, mahrem ve mahremiyet kelimeleri, dinî hüküm勒lerle ilgili olarak yasak olan her şey için kullanılmıştır. İnsanın özel hayatı, ailesi ve evi ile ilgili haklar insanın temel hak ve ürriyetlerindendir. Yüce dinimiz insanın bu çok geniş yönlü mahremiyeti ile ilgili olarak oldukça ça detaylı düzenlemeler getirmiştir. Her şeyden önce Müslüman erkekler ve Müslüman kadınların karşı cinse art niyetle ve sürekli bakiyeleri, tesettüre riayet etmeleri istenmiştir. وَقُل
لِّلْمُؤْمِنَيَغْضُضْنَ
مِنْ
أَبْصَارِهِنَّ
وَيَحْفَظْنَ
فُرُوجَهُنَّ
وَلَا
يُبْدِينَ
زِينَتَهُنَّ
إِلَّا مَا
ظَهَرَ
مِنْهَا … “Mümin kadınlarla da söyile: Gözlerini (harama bakiyeleri) korusunlar; namus ve iftetlerini esirgesinler. Görünen kısımları müstesna olmak üzere, ziynetlerini teşhir etmesinler.” (Nur/31) Ayrıca insanların özel hayatlarının araştırılması anlamındaki tecessüs, giyaplarında hoş olmayan konuşmaların yapılması şeklindeki gıybetten men edilmiştir. يَا

أَيُّهَا
الَّذِينَ
آمَنُوا
اجْتَنِبُوا
كَثِيراً
مِّنَ
الظَّنِّ
إِنَّ بَعْضَ
الظَّنِّ
إِثْمٌ وَلَا
تَجَسَّسُوا
وَلَا
يَغْتَب
بَّعْضُكُم
بَعْضاً
أَيُحِبُّ
أَحَدُكُمْ
أَن يَأْكُلَ
لَحْمَ
أَخِيهِ
مَيْتاً
فَكَرِهْتُمُ
وَاتَّقُوا
اللَّهَ
إِنَّ
اللَّهَ
تَوَّابٌ
رَّحِيمٌ “Ey iman
edenler! Zannın çögündan kaçının. Çünkü zannın bir kısmı
günahtır. Birbirinizin kusurunu araştırmayın. Biriniz diğerinizi arkasından
çekiştirmesin. Biriniz, ölmüş kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı? İşte bundan
tiksindiniz. O halde Allah'tan korkun. &Şüphesiz Allah, tevbeyi çok kabul edendir,
çok esirgeyicidir.” (Hucurat, 49/12) İslam dini evlerdeki mahrem hayatı koruyacak
kurallar koymuştur. O dönemlerde insanlar her an istedikleri eve ve odaya izinsiz girebilir,
evdekilerle tesettürsüz şekilde yüz yüze gelmekte mahzur
görmezlerdi... Bu, rahatsız edici bir durumdu ve insanlar Peygamberimize gelerek
şikâyette bulunuyorlardı. Bu konudaki şikâyetlerin çoğaldığı sıralarda Nur
Suresi’ndeki aile hayatını koruma kuralları koyan izin ayetleri peş peşe geldi. Gelen ayetler
bu şekilde kurallar koyuyordu: يَا
أَيُّهَا
الَّذِينَ
آمَنُوا لَا
تَدْخُلُوا
بُيُوتاً
غَيْرَ
بُيُوتِكُمْ
حَتَّى

تَسْتَأْنِسُوَتُسَلِّمُوا عَلَى
أَهْلِهَا
ذَلِكُمْ
خَيْرٌ
لَّكُمْ
لَعَلَّكُمْ
تَذَكَّرُونَ {27} فَإِن
لَّمْ
تَجِدُوا
فِيهَا
أَحَداً
فَلَا
تَدْخُلُوهَا حَتَّى
يُؤْذَنَ
لَكُمْ وَإِن
قِيلَ لَكُمُ
ارْجِعُوا
فَارْجِعُوا
هُوَ أَزْكَى
لَكُمْ
وَاللَّهُ
بِمَا
تَعْمَلُونَ
عَلِيمٌ “Ey iman edenler! Kendi
evinizden başka evlere, geldiğinizi fark ettip ev halkına selam vermedikçe girmeyin. Bu
sizin için daha iyidir. Herhalde (bunu) düşünüp anlarsınız. Orada kimse
bulamazsanız, size izin verilinceye kadar oraya girmeyin. Eğer size, "Geri dönün!"
denilirse, hemen dönün. Çünü nkü bu, sizin için daha temiz bir
davranıştır. Allah, yaptığınızı bilir.” (Nur suresi, 27-28) Bu mealdeki diğer ayet ve hadislerle
artık cahiliye devri yanlış uygulamaları yasaklanıyor, Müslümanın özel hayatı
korumaya alınıyor, eve ve odaya girme kuralları konuyordu. Rasulullah (sav) bir hadislerinde buna
şöyle işarette bulunmuştur; “İzin istemek göz (ün evin ayıollarını
görmemesi) içindir. ”(Buhârî, İstîzân, 11) Hadisi şerife
göre mahremiyeti ihlâl, sâdece bir yere girmekle değil aynı zamanda bilmekla ve
o yeri araştırip incelemekle de gerçekleşir. Dolayısıyla kişi herhangi bir yere girmek
üzere izin almak istediğiinde Hz. Peygamber’in âdeti üzere, kapının biraz
gerisinde, yan dönüş vaziyette durulmalıdır. (Ebu Davud, Edeb, 127) Peygamber
Efendimiz ashabına başkalarının evlerine nasıl gireceklerini öğretmişlerdir. Nitekim bu
duruma uymayan sahabîlerin Resulullah tarafından eğitildiklerini görmekteyiz. Kilde bin
Hanbel (r.a) diyor ki, Resulullah (sav)'in yanında gittim ve selâm vermeden huzuruna girdim.
Bunun üzere Efendimiz: “– Geri dön ve «es-Selâmü
aleyküm, girebilir miyim?» de” buyurdu (Ebu Davud, Edeb, 127) Benî
Âmir'den bir zât, “Allah Resulü evde iken, “İçeri gireyim

mi?” diye izin istemīti. Resul-i Ekrem Efendimiz hizmetçisine: “– Çik, bu adama izin istemeyi ögret. Önce «es-Selâmü alekyüm» desin, sonra «Gireyim mi?» diye sorsun. ” buyurdu Adam Peygamberimizin söylediklerini duyarak: “– es-Selâmü alekyüm, girebilir miyim?” dedi Bunun üzerine Efendimiz izin verdi, o da içeri girdi. (Ebu Davud, Edeb, 127) Yüce Rabbimiz, aynı evin içinde yaşayan insanların, birbirlerinin mahremiyetine saygılı davranışlarının gerekliliği üzerinde de durmuş ve şöyle buyurmuştur: يَا
أَيُّهَا
الَّذِينَ
آمَنُوا
لِيَسْتَأْذ
16;نكُمُ
الَّذِينَ
مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُ
05;ْ
وَالَّذِينَ
لَمْ
يَبْلُغُوا
الْحُلُمَ
مِنكُمْ
ثَلَاثَ
مَرَّاتٍ مِن
قَبْلِ
صَلَاةِ
الْفَجْرِ
وَحِينَ
تَضَعُونَ
ثِيَابَكُم
مِّنَ
الظَّهِيرَة
16; وَمِن بَعْدِ
صَلَاةِ
الْعِشَاء
ثَلَاثُ
عَوْرَاتٍ
لَّكُمْ
لَيْسَ
عَلَيْكُمْ
وَلَا
عَلَيْهِمْ
جُنَاحٌ
بَعْدَهُنَّ
طَوَّافُونَ
عَلَيْكُم
بَعْضُكُمْ
عَلَى بَعْضٍ

كَذَلِكَ
يُبَيِّنُ
اللَّهُ
لَكُمُ
الْآيَاتِ
وَاللَّهُ
عَلِيمٌ
حَكِيمٌ " Ey muuml;inler! Ellerinizin altında bulunan (kouml;le ve cariyeleriniz) ve içinizden henuuml;z ergenlik çağına girmemiş olanlar, sabah namazından önce, öğleyin soyunduguuz vakit ve yatsı namazından sonra (yanınıza gireceklerinde) sizden üç defa izin istesinler. Bunlar, mahrem (kapanmamış) halde bulunabileceğiniz üç vakittir. Bu vakitlerin dışında ne sizin için ne de onlar için bir mahzur yoktur. Birbirinizin yanına girip çikabilirsınız. İşte Allah ayetleri size böyle açıklar. Allah, (her şeyi) bilendir, huuml;küm ve hikmet sahibidir." (Nur suresi. 58) Ergenlik çağından itibaren, evde bulunan her ferdin diğerlerinin odalarına ve anne-babanın odasına girerken her zaman izin istemesi gerekiğinde görüş birliği vardır. Bir kimse Peygamber Efendimiz 'e gelerek: – Ya Resulallah, içeriye girmek için annemden de izin alacak mıyım? diye sorunca Efendimiz : “– Evet” buyurdu. Adam: – Ancak ben onunla beraber ikamet etmekteyim, dedi. Resulullah (sav): “– Yine de izin almalısın” buyurdu. (Muvatta, İsti'zân, 1) Aile mahremiyetini ve sırlarını korumak: Evlerimiz bizi sadece soğuktan, sıcaktan, kardan, yağmurdan koruyan mekânlar değildir; inancımızı, ahlak ve namusumuzu da evlerimize sığınarak koruma altına almış oluyoruz. Evlerimiz sadece barındığımız yerler değil, evlerimizin mahremiyeti sadece yatak odalarına mahsus da değil. Bu mekânlar çocuklarımız ve yakınlarımızla pek çok şeyi, bir hayatı paylaştığımız; zaman gelip eğlendiğimiz zaman gelip kabahatte bulunduğuuz, zaman gelip hatalar ettiğimiz ya da sevaplar işlediğimiz yerlerdir. Bu nedenle aile fertleri birbirine karşı saygılı olmalıdır. Aile sırları sayılabilenek şeylerin yayılmasıın büyük bir yanlış ve günah olduğunu bilmelidir. Karı-koca, asla evlerinin sırlarını ifşa etmemelidir Sırrın ifşasını Peygamberimiz (as), şer olarak niteleyerek: "Şüphesiz ki Kiyamet günü, Allah'ın en çok ehemmiyet vereceği emanet, karı-koca arasındaki emanettir. Karı ile koca birbiriley içli dıshı olduktan sonra, hanımının sırlarını erkeğin etrafa yayması o gün en büyük ihanettir." (Müslim; Nikâh 123–124) buyurur. Sır saklamak ne kadar önemli bir davranışsa, onu ifşa etmek de o ölçüde tehlikeli bir davranıştır ve İslam ahlakına asla sığmaz. Yüce rabbimiz Kur’an’da …هُنَّلِبَاسٌلَّكُمْوَأَنتُمْلِبَاسٌلَّهُنَّ …” “Kadınlar sizin için elbise, siz de onlar için elbisiniz” (Bakara /187) buyurur. Yani elbise nasıl insanları örter, sarar sarmalar, ayıplarını örterse siz de birbirinizin ihtiyaç¸larını karşılar, kusurlarını ötersiniz buyurmaktadır. Karı-koca karşılıklı zaaf ve kusurlarını asla başkalarına duyurmaz bir elbisenin ayıpları örttüğü gibi örter, ev yaşantılarını kendileriyle Allah arasında sırlar olarak korurlar. İnsan elbisesiyle ne kadar yakın ise karı kocada birbirleriyle çok yakındırlar ve öyle de olmalıdır. Onların dışındakiler ise aralarında olup bitenden haberdar olmamalıdır. Hz. Peygamber (sav), "Bir kul bu dünyada başka bir kulun ayıbını örterse, kiyamet

güm;nde Allah da onun ayıbını örter.’’(Müslim; Birr, 1/72) buyurmuştur. Dinimiz insanları küçük düşümek amacıyla ya da pervasızca diğer insanların günahlarını ve ayıplarını toplum içinde saygı dökmeye, aile mahremiyetlerine ve özel hayatlarına saygısızlık etmelerine izin vermemiştir. Aile fertlerinin kendi özellerini en yakınları da olsa başkalarına anlatmamaları ise öncelikli olarak aile mahremiyetinin korunması açisinden önemlidir. Vaktiyle bir zât, hasbihâl ettiği arkadaşlarına, söz arasında karışını boşayacağını söyemişti. Etrafindakiler gayr-i iradi hemen, büyük bir merak içerisinde o zât bunun sebebini sordular. İslâmî edebe sahip bu kimse, sualın muhtevasındaki vefasızlığını, kendisinde uyandırduğu derin bir hayretle: "-Kiymetli arkadaşlarım! Hanımimin kusurlarını sizlere nasıl söyleyebilirim?" diyerek cevap verdi. Bu meraklı adamlar, o zât karışını boşadıktan sonra ziyaretine giderek, bu defâ bir cevap alabilecekleri ümididle: "-Herhâlde eski hanımının kusurlarını şimdü söyleyebilirsın, zira aranızda herhangi bir bağ kalmadı. Bizim merakımızı çok celbetmişti. Söyalesene, o eski hanımını niçin boşamışın?" diye sorularını tekrarladılar. Gönümüz dünyasını güzeli ahlâkin en zarif tecellileriyle tezini etmiş olan o güzeli insan, bu sefer de onlara şu kısa ve düşürücü cevabı verdi: "-Yabancı bir kadının kusurlarını nasıl söyleyebilirim?..." Günümüz dünyasında fert, aile ve toplumların huzur ve saadetinin muhâfazası için dikkat edilmesi gereken ne kadar ince ve hassas bir ölçü... (Şebnem dergisi, Kasım-2012) Ebu Saîd el-Hudrî (r.a.), aile mahremiyetine, aile sırlarına riyet etmeyenlerin kıyamet günündeki perişan hâllerini, Peygamber Efendimizin kıymetli beyanlarıyla, bizlere şöyle haber vermektedir: "Kıyamet gününde Allah Teâlâ'ya göre en fena insan, karısıyla mahremiyetini paylaştıktan sonra onun sırrını ifşâ eden kimsedir." (Müslim, Nikâh 123, 124) Fakat günümüzde maalesef, televizyonlarda yayınlanan çeşit çeşit magazin haberleri ve sinemalarda hiçbir İslâmî ve insanî endişe taşımadan gösterilen ahlâk dışı filmler, hadis-i şerifin anlatılmasını bile yasakladığı nice mahrem hâlleri, utanmadan-sıkılmadan gözler önüne sermektedir. Bu da insanınızın iftet, hayâ ve namus duygularına âdeta zehir serpmektedir. Bütün bir ömrünü en yüksek vefâ ölçüleriyle yaşamış olan Rasulullah (sav) Efendimiz de, ailede huzur ve saadetin devamı için: "Bir kimse karısına kin beslemesin. Onun bir huyunu beğenmezse, bir başka huyunu beğenir." (Müslim, Radâ, 61) buyurmak suretiyle, eşleri birbirlerine karşı vefâkâr olmaya dâvet etmektedir. Unutmamak gereklidir ki -erkek veya kadın-kusursuz bir insan yoktur. Zevc veya zevcenin de elbette bazı kusurları bulunacaktır. Mühim olan, eşlerin birbirlerinde gördükleri kusurları büyütmemeleri, meseleyi nefret noktasına vardırmamaları ve hiçbir zaman aile sırlarını ifşâ etmemeleridir. Velhâsil, hakikî bir mü'min, sır saklamayı bilir ve kendisine emanet edilen bir sırrı, gönlündeki engin vefâ hissi sebebiyle hiçbir zaman ifşâ etmez. Bu husus, evlilik hayatı ve aile mahremiyeti mevzubahis olduğunda çok daha büyük bir ehemmiyet arz eder.

 Aile efradı için dua etmek güzeldir:
 وَالَّذِينَ
 يَقُولُونَ
 رَبَّنَا
 هَبْ لَنَا
 مِنْ

أَزْوَاجِنَا
75;
وَذُرِّيَّات
ِنَا قُرَّةَ
أَعْيُنٍ
وَاجْعَلْنَا
لِلْمُتَّقِي
نَ إِمَاماً {74}
أُوْلَئِكَ
يُجْزَوْنَ
الْغُرْفَةَ
بِمَا
صَبَرُوا
وَيُلَقَّوْن
َ فِيهَا
تَحِيَّةً
وَسَلَاماً Onlar:
"Rabbimiz! Bize eslerimizden ve çocuklarımızdan gözümüzün
aydınlığı olacak insanlar ihsan et ve bizi, Allah'a karşı gelmekten sakınanlara önder yap"
derler. İşte onlara, sabretmelerine karşılık cennetin en yüksek makamı verilecek, orada
hürmet ve selamla karşılanacaklardır.” (Furkan, 25/74-75) Eşler birbirlerine,
Allah'a karşı görev ve sorumluluklarını hatırlatmalıdır: Yuvanın Saadetinin Devamı İçin
11 Altın Kural: 1. Kadınlar kadar, erkeklerin de görev ve sorumluluğunu bildiren İlahi emirleri
daima birlikte hatırlayın. Unutmayın siz onları sadece anne ve babalarından değil Allah ’tan
emanet olarak aldınız. Nitekim Efendimiz bir hadislerinde "Kadınların haklarını yerine getirme
hususunda Allah’tan korkunuz. Zira siz onları Allah’ın bir emaneti olarak
aldınız.” buyuruyor. (Müslim, Hacc, 147; Ebu Davud, Menasik, 56) 2. Sohbet
bir ihtiyaççtır. Evinizde eşinizle canlı ve aktif bir sohbet atmosferi meydana getirin ve onunla
sohbet edin. Güzel söz ve iltifatın eşinizin gıdası olduğunu unutmayın. 3. Eşinize
iltifatlar edin. Onu takdir edin. Hanımınızın evinizdeki fedakârca çırpınışlarını daima
takdirle anın. Ev işi ve çocuk bakımında ona mutlaka yardımcı olun. 4. Kendi
anne-babanıza, akrabalarınıza gösterilmesini istediğiniz saygı kadar, onun da anne, baba ve
yakınlarına hürmetkâr olun. 5. Eşinize vakit ayırın. Ne kadar meşgul ve
çalışmalarınız ne kadar yoğun olursa olsun mutlaka yalnız eşinize ayıracığınız bir vakit
bulun. 6. Evinizin kapısından içeriye girdiğinizde işyerinde yaşamış olduğunuz
problemleri kapının dışına atarak içeriye mütebessim bir çehre ile girin. 7.
Arada sırada ufak da olsa hediyelerle eşinizin gönlünü alın. 8. Hanenizi
ilgilendiren hususlarda eşinizle istişare etmeyi ihmali etmeyin. Ondan gizli işler yapmayın. 9.
Çocuklarınız da olsa kimseyin yanında onu azarlamayın ve onu çevrenize şikayet
etmeyin. 10. Yersiz kıskançlıklarla huzurunu bozmayın. 11. Eşinizin hatalarını ararken,
sizin de mükemmel ve kusursuz olmadığını düşünün. Hazırlayan:
Tahsin EKİM Sulakyurt İlçe Müftüsü

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)